

Yksi sinulta puuttuu ...

Viime aikoina on tullut tavaksi tuoda esille koululaitokseen liittyviä ongelmia ja esittää niihin liittyviä ratkaisuja. Nykyistä tilannetta verrataan milloin aikaisempaan koulumuotoon milloin muiden maiden koululaitoksiin. Peräänkuulutetaan milloin kuria milloin suurempaa inhimillisyyttä. Syytetään kouluviranomaisia koulun arkitodellisuuden tietämättömydestä tai silmien ymmärtämiseltä siltä. Kouluviranomaiset ovat ~~altavastastajina~~ "altavastastajiksi, selittäjiksi" kuten pääjohtaja Aho asian ilmaisi Tampereehla/pidetyssä konferenssissa. Ratkaisu olisi hänen mukaansa koulutuspolitiikan ideologisen pohjan vahvistaminen ~~ja~~, linjanveto ja aloitteellinen toiminta. Asiaa ~~suuresti~~ koulututkimuksen perspektiivistä ~~suuresti~~ ^{suuresti} altavastastajan ~~rooli~~ ja erityisesti selittäjän rooli ~~on ollut~~ ^{alleen} vallitseva jo useita vuosia. Ideologista linjaa on myös vedetty tarmokkaasti viime vuodet. Ei ratkaisu mielestäni löydy sieltä suunnalta. Nyt olisi aika ruveta pohtimaan keinoja aseettujen tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Tämä vaatii ^{tieteellisesti} korkeatasoista ja pitkäjänteistä ^{ja viisautta} työtä, ~~ei niinkään ideologista linjanvetoa~~. Tietoa ~~ja~~ taitamista/puuttuu, ei niinkään ideoita. Jatkovasti esitetään koululle yhä uusia vaatimuksia: kaikista ^{oppilaista,} pitää huolta, kaikki pitäisi saada oppimaan tietyt perusasiat ja tietyt perustaidot jne. Maiden vaativien tavoitteiden asettamiseen koululle Ei kuitenkaan tyydytä. Asetetaan lisävaatimuksia: tämä kaikki tulisi saavuttaa samassa ajassa, tasokurssittomassa opetusryhmässä, ilman ^{asianmukaisia} ~~suuresti~~ materiaaleja ja ilman perusteellista valmistelua ja jatkokoulutusta. Ei tarvitse olla mikään erikoinen ennustaja, jos ennakoi, että altavastastajan ja selittely on vasta ~~suuresti~~ käynnistymässä. Sillä yksi on varmaa: ~~suuresti~~ ^{olemme oikeutettuja} ~~suuresti~~ esittämään millaisia linjanvetoa ja millaisia ratkaisuja ~~suuresti~~ tahansa, mutta emme ole oikeutettuja odottamaan niiden toteutuvan, jos emme luo toteutumisen mahdollistavia olosuhteita. Kasvattaminen ja opettaminen on muutakin kuin tahtomista, se on myös tietämistä ja taitamista. Myös suunnittelussa olisi ^{otollista ja} tarpeen käyttää kaikkea kolmea lähdettä.

Pääjohtaja Aho korosti myös luottamuksen merkitystä yleensä ja sen osuutta ihmimillisten voimavarojen vapauttamisessa ja koulun kehittämisessä. Tämä on tärkeä näkökohta. Olisi syytä nyt pohtia millä tällainen luottamus saadaan aikaan, mitkä ovat luottamusta herättäviä toimenpiteitä. Luottamus ei synny itsestään tai sitä vaatimalla, se voidaan vaan ansaita omalla toiminnalla, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ jossa ^{totuudellisuus} ~~XXXXXXXXXXXXXX~~ on ehdoton vaatimus. Viime vuosien aikana on alkanut askarruttamaan se havainto, että esimerkiksi koulukokeiluun osallistuvat opettajat henkilökohtaisessa keskustelussa tuovat esille ~~xxx~~ paljon kriittisempiä näkökohtia kuin esittäessään näkökohtia kunnan tai kesku~~sa~~hallinnon kouluviranomaisten ollessa läsnä.

Aho: liian koulukeskeinen; tämä pätee myös kouluviranomaisten kannanottoja kielitaitoon, ei vaivauduta ~~selvittämään~~ tutustumaan lukuisiin selvityksiin kielitaidon tarpeesta

Uudistuksilla pyrittiin koulutuksellisen ja yhteiskunnallisen tasa-arvon lisäämiseen. /Kovin yksipuolinen: entä koulutustason kohottaminen, yksilön kehittäminen

Mitkä sitteen ovat ajassa liikkuvat aatteet? Millaisin teesein ja teemoin yleistä mielipidettä ohjataan ja mitä tavoitteita jokapäiväisessä keskustelussa peruskoulun kehittämiselle asetetaan?

Yhden asian liikkeet: he ovat sitä mieltä, että juuri heidän käsityksensä ovat jääneet liian vähälle huomiolle ja tämä tulee johtamaan kansalliseen katastrofiin. Tähän ryhmään kuuluvat valitettavasti tärkeällä asialla olevat, laajemman yhtenäisyyden puolesta puhujat. Tuntematta peruskoulun ja lukion tavoitteita ja oppilaiden edellytyksiä, he vaativat koulutuksellisen tasa-arvoisuuden nimissä ~~yhtenäisyyttä~~ kohtuutonta yhdenmukaisuutta koulutuksessa ja opetuksessa.

Yhden asian liike: yhdenmukaisuus, yhtenäisyys, yhteisökasvatus, yhtenäiskoulu yhtenäistävä eriyttäminen (käsitehirviö), yhteiset perustavoitteet, kaikille yhteinen oppiaines

Niiltä puuttuu selkeä kokonaisnäkemys ja koulutuspoliittinen tavoitteenasettelu. Kohtuuton vaatimus ja paikkaansäpitämätön väite:

- = kohtuuton, koska eihän ^{esim.} kieliohjelmakomitea voi lähteä laatimaan kokonaisvaltaista koulutuspolitiikkaa; sen sijaan se voi ja tekikin seuraavia asioita: kieltenopetusjärjestelmän asema ja tehtävät, kieltenopetus osana valtakunnallista opetus- ja koulutusjärjestelmää, kieliohjelman suhde yleisiin yhteiskunta- ja koulutuspoliittisiin tavoitteisiin, eri koulumuotojen tehtävä kielitaidon opettamisessa,
- Paikkaansäpitämätön: tuntematta oppilaiden edellytyksiä: komitea pohti pitkään ja ksäittelee perusteellisesti kysymystä kuinka monta kieltä voidaan ja on syytä opettaa, samoin kysymystä missä iässä kieltenopetus on syytä aloittaa, missä järjestyksessä kieliä olisi opiskeltava jne.

Ellei 1980-luvun koulutuspolitiikan ideologista pohjaa vahvisteta, saatamme joutua tilanteeseen, että olemme koko ajan altavastaaajina, selittäjinä, sen sijaan, että vetäisimme linjaa ja toimisimme aloitteisesti. Mutta jotta tähän pääsisimme tulisi meidän selkiyttää itsellemme koulun tavoitteet ja rooli vuosituhanen kahden viimeisen vuosikymmenen aikana.

- kyllä ideologiaa on ollut aivan riittävästi, sen sijaan ei ole kiinnitetty sianmukaista huomiota faktapohaiseen toimintaan. Tutkimus on 1960-luvun lupaavan kehityksen jälkeen ~~kehittynyt~~ muuttunut irrelevantiksi. Kun aikasemmin odotettiin tutkimusraportteja, nyt niitä ei kukaan kainpaa.
- tarvitaan selkeitä tavoitteita ja kannanottoja, mutta niiden toteuttamisessa ei enää vahva ideologia riitä, vaan tarvitaan tietoa ja taitoa, enemmän realismia ja vähemmän ideologisista besserwisserismistä.

Ihannetila: Kasvatus tapahtuu yhteisökasvatuksen periaatteiden mukaisesti. Ryhmä vastuu korostuu yhä enemmän.

Kritiikki: Nyt siis on löydetty taas uusi ~~yhdyssana~~ yhdyssana ~~jo~~ jo varsin laajaan kasvat^{us}-alkuiseen sanakenttään. Meillä on rauhankasvatusta, kansainvälisyyskasvatusta, työkasvatusta, taidekasvatusta jne, jne mutta meillä ei ole lasten kasvatusta tai pelkästään kasvatusta. Jatketaan kasvatuksen kokonaisuuden pirstomista tuomalla uusia ismejä.

Toinen kritiikin aihe johtuu siitä, että mainita sanakaan itsekasvatuksesta, yksilön oman vastuuntunnon kehittämistä. Ryhmä kasvattaa ja ryhmä vastaa.

~~Luonnontieteiden ja äidinkielen opetusta lisättävä ja vahvistettava~~

Lukiokomitea esitti periaatteita lukusunnitelman sisäiseksi rakenteeksi: luonnontieteiden ja äidinkielen opetusta ^{opetusta lisättävä} ~~lisättävä~~ ^{vahvistettava} ~~edellytyksiä parannettava ja vieraiden kielten opetusohjelmaa kevennettävä.~~ ~~huomattava~~ Huomattava sanakäyttö: kieltenopetus on raskasta ja siksi sitä on kevennettävä, vähentämisestä ei ole kysymys.

Lisääminen ja vahvistaminen merkitsevät käytännön ehdotuksessa tuntimäärien lisääystä, keventäminen merkitsee tois n väeraan kielen tekemistä valinnaiseksi.

Jos valinnaisuus merkitsee keventämistä ja yleisesti valitetaan lukion raskautta, miksi em valinnuutta lisätä todella ratkaisevasti?